

Idee 1

Exclusieve wijn

Kandidaat: Jan Timmermans

Project: Limburgse appelwijn met druiven groeit uit tot topproduct

In 2018 werd mijn wijn 'Maaslander' uitgeroepen als topproduct van Vlaanderen, naast de Belgische chocolade, cuberdonnekes en de Antwerpse handjes. Vanuit Engeland werd deze appelwijn met druiven gepromoot bij Europese vliegtuigmaatschappijen zoals KLM en Air France en ook bij TGV en Eurostar. Tot nu toe is mijn wijn de enige die door VLAM erkend werd als streekproduct.

Deze wijn is eigenlijk mijn levenswerk (ik ben nu 70 jaar). 42 jaar lang ben ik gepassioneerd bezig en al die jaren werk ik steeds 30 à 40 uren per week in mijn kelder. Ik was er van in het begin van overtuigd dat we van onze appels lekkere dingen konden maken. Ik vond het zo jammer dat eind jaren 70 appels gedumpt en vernietigd werden om de prijs goed te houden. Daarom koos ik vanaf 1979 resoluut om appelwijnen te maken. Ik ontdekte dat bij wijn van Jonagold – wanneer die een lange tijd koel gelagerd wordt om te klaren en te stabiliseren – de

appelzuren verzachten. Eind jaren 90 kwam ik op het idee om mijn druivenwijnen, die hier meestal te veel zuur hebben, te mengen met Jonagold-wijn. Ik kon zodoende op een natuurlijke wijze, zonder kalinaat of calciumcarbonaat, mijn druivenwijnen in evenwicht brengen, wat uiteindelijk ook de smaak ten goede komt.

Ik ben er fier op dat ik kan aantonen dat wij met onze appels ook mooie dingen kunnen maken, want dit is uiteindelijk mijn drive geweest. Volgens mij is er nog toekomst voor de fruitsector ondanks de lage prijzen. Men moet diversifiëren en afgeleide producten maken van ons fruit, bv. chips, fruitsappen, confituren... Als ik jonger zou zijn en de kennis hebben die ik nu heb, zou ik de lekkerste calvados maken van onze Jonagoldwijn. Als je die distilleert en nadien op houten vaten legt, krijg je een product (Calvados) dat zeker zo lekker is als de Normandische calvados. Ik ben hiervoor nu te oud en dit is een aparte wetgeving, maar ik ben zeker dat hiervoor een toekomst is.

Vanuit Engeland werd mijn
wijn gepromoot bij Europese
vliegtuigmaatschappijen.
Jan

Idee 2

Fruit Trading Company

Kandidaat: Nico Rosmeulen, voorzitter van de Actiegroep Fruittelers

Project: FTC gaat via het principe van termijnmarkt op zoek naar correcte prijsvorming

Dit initiatief is een antwoord op de prijscrisis van het afgelopen seizoen en streeft een duurzame, correcte prijsvorming na in de hardfruitsector. Het systeem is gebaseerd op het aloude termijnmarktpincipe waarbij er een prijsverrekening gebeurt tussen verkopers en aankopers van hardfruit na het verstrijken van het termijncontract.

De FTC heeft zelf een termijnmarkt opgezet op basis van de leidende klokprijzen van BFV en Bel'Orta en het unieke is dat de fysieke marktspelers hun huidige rol kunnen blijven vervullen. Er is dus geen verstoring in de fysieke markt, integendeel, het systeem ondersteunt

het coöperatief idee van de veilingen en gebruikt de spotprijs van de veilingklok als basis.

Het unieke aan het systeem is echter dat kopers en verkopers op voorhand een prijs afspreken op basis van het marktsentiment dat er leeft onder het motto van 'beter 1 vogel in de hand dan 10 in de lucht'. Doordat het geen fysieke markt is, kunnen beide partijen vrijwillig verkopen of kopen aan een tevreden prijs zonder enige druk van frigo's die leeg moeten of incidenteel te groot aanbod. Zowel verkopers als kopers slagen er op die manier in om vaste prijzen doorheen de hardfruitketen te faciliteren waardoor de consument uiteindelijk een correcte prijs betaalt voor zijn dagelijkse fruit. Op die manier komen retail en producent ook dichterbij elkaar in prijsvorming en wordt het dominante spel van vraag en aanbod in de dagelijkse fysieke markt gemilderd. De fruitteler ontvangt zo een stabilere en eerlijkere prijs voor zijn fruit en elke speler in de keten kan zijn huidige rol blijven vervullen.

De FTC genoot afgelopen zomer heel wat internationale persbelangstelling als grondlegger van de eerste termijnmarkt voor hardfruit in de wereld. De Actiegroep Fruittelers was initiator van dit initiatief en schakelde DLV in als adviseur en uitvinder van dit nieuwe prijssysteem. DLV richtte reeds eerder dergelijke initiatieven op met de Milk Trading Company en Pig Trading Company.

FTC is de grondlegger van de eerste termijnmarkt voor hardfruit in de wereld.

Nico

Idee 3

Plukwageng met zonnepanelen

Kandidaat: Jan Lowet

Project: Autonome elektrische plukwageng die voorzien wordt van energie door zonnepanelen

Sinds zeven jaar hebben we op ons fruitbedrijf elektrische plukkarretjes. Het werken met deze karretjes is zeer comfortabel en productief. Het enige nadeel eraan is dat de batterijen dagelijks opgeladen moeten worden, wat natuurlijk extra tijd en arbeid vergt.

Mijn nieuwe plukwageng zou een elektrische worden, op voorwaarde dat ik van de dagelijkse laadbeurten verlost werd. Zo begon het idee te groeien: Kan ik deze plukwageng laten rijden met een dak van zonnecellen? Het dak – trouwens een relatief grote oppervlakte – zorgt dan voor de voorziening van energie én is meteen ook een bescherming tegen zon of regen voor de arbeiders.

Bovendien gaat een elektrische plukwageng veel spaarzamer om met energie dan een diesel-aangedreven plukwageng. Want een dieselmotor staat een hele dag te draaien, terwijl een plukwageng vaak stilstaat of zich zeer traag voortbeweegt. Een machine aangedreven met een elektromotor verbruikt enkel energie op het moment dat we dat vragen.

Toen het idee een beetje vorm begon te krijgen, nam ik iemand onder de arm die veel ervaring heeft met het bouwen van elektrische schaarliften en die bereid was om iets op maat van mijn idee te bouwen.

Bij de eerste testritten in de zomer bleek al snel dat de plukwageng nog zuiniger was dan oorspronkelijk berekend. We konden constant blijven rijden zonder te herladen. De ganse plukperiode – met verschillende bewolkte dagen – hebben we doorgewerkt met deze plukwageng zonder één keer bij te laden en de batterij is nooit lager dan 100% geweest.

Voorts denken we eraan om elektrisch te snoeien met de energie van de zonnecellen van onze plukwageng, ook weer zonder te herladen. Dit zal echter nog verder uitgetest moeten worden.

*De ganse plukperiode hebben we doorgewerkt met deze plukwageng zonder een keer bij te laden.
Jan*

Idee 4

Nieuwe micro- klimaatsensor

Kandidaat: Kathy Steppe

Project: Te nat of niet te nat, dat is de vraag die een nieuw ontwikkelde microklimaatsensor kan beantwoorden

In de fruitteeltsector is het van cruciaal belang om natte periodes op bladeren en vruchten nauwkeurig te kunnen detecteren. Ziekte- en plaagdruk, maar ook de werking van bestrijdingsmiddelen, zijn sterk afhankelijk van het microklimaat dat heerst in de onmiddellijke omgeving van het blad of de vrucht. Om dit microklimaat te kunnen meten, werd aan de Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent een gloednieuwe microklimaatsensor ontwikkeld door een team onder leiding van professor Kathy Steppe.

Ziekte- en plaagdruk zijn sterk afhankelijk van het microklimaat dat heerst in de onmiddellijke omgeving van het blad of de vrucht.

Kathy

Hoe werkt het? De 3D-geprinte microklimaatsensor meet de luchttemperatuur en de relatieve luchtvochtigheid binnen en buiten de grenslaag van het blad of de vrucht. De continue metingen worden in real-time gevisualiseerd via de PhytoSense cloudservice. Op basis van de sensormetingen en wiskundige vergelijkingen worden de werkelijke periodes van blad- of vruchtnat berekend, waardoor deze sensor niet enkel nauwkeurig het microklimaat karakteriseert, maar ook een verbeterde inschatting maakt van de vraag: 'te nat of niet te nat'.

De continue metingen van luchttemperatuur en relatieve luchtvochtigheid kunnen gebruikt worden om nauwkeurig het microklimaat te karakteriseren waarin het ziekteverwekkende organisme groeit en ontwikkelt. Dezelfde metingen laten ook toe om de werking van (biologische) bestrijdingsmiddelen beter te begrijpen en in kaart te brengen. Bovendien kunnen de gemeten periodes van werkelijk aanwezig blad- en/of vruchtnat in de boomgaard de beschikbare ziektevoorspellings- en verwittigingsmodellen beter informeren. Dit alles zal het verder verfijnen en optimaliseren van het gebruik van bestrijdingsmiddelen met een minimum aan residu mogelijk maken.

*Microklimaatsensor
geïnstalleerd op een blad (links)
en een vrucht (rechts)*